

www.ketab.ir

واقعیت مجازی

سرنامه: پرستش، شهرام

عنوان و نام پدیدآور: واقعیت مجازی / شهرام پرستش

مشخصات نشر: تهران: نشر کلاس / گمان، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۲۵۰ ص. مصور (بخشی رنگی)، جدول، نمودار (رنگی)؛
۲۱/۵×۱۴/۵ س. م.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۹۰۰-۵-۲

وضعیت فهرست‌نویسی: فینا

یادداشت: کتابنامه، ص. ۲۳۵-۲۴۸.

موضوع: فضای مجازی - ایران - جنبه‌های اجتماعی

Cyberspace - Social aspects - Iran

موضوع: شبکه‌های اجتماعی پیوسته - جنبه‌های اجتماعی

Online social networks - Social aspects

موضوع: انتخابات - ایران - جنبه‌های اجتماعی

Elections - Social aspects - Iran

موضوع: رؤسای جمهور - ایران - انتخابات - ۱۳۹۲ - جنبه‌های جامعه‌شناختی

Presidents - Iran - Election-2013 - Sociological aspects

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۶ ۲ و ۴ / ۸۵۱ HM

رده‌بندی دیویی: ۳۰۳/۴۸۳۳

شماره‌ی کتابشناسی ملی: ۴۳۵۵۸۰۴

| واقعۀ مری |

تحلیل جامعه‌شناختی رفتار کاربران فضاهای مجازی
در میدان انتخابات ریاست جمهوری ایران، سال ۱۳۹۲
| شهرام پرمتش |

ویرایش صوری و فنی	مجید ذبیحی
حروف‌نگاری و صفحه‌آرایی	بهمن بیگی
طراحی جلد	کورش بیگی‌پور
نظارت فنی و چاپ	حمیدرضا صبوری
لیتوگرافی	امین گرافیک
چاپ و صحافی	اسپیدار

| شابک | ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۹۰۰-۵-۲ |

| چاپ اول | اردیبهشت ۱۳۹۶ |

| شمارگان | ۱۱۰۰ جلد |

| قیمت | ۱۸۵۰۰ تومان |

تمامی حقوق چاپ و نشر این کتاب محفوظ است. تکثیر، انتشار، بازنویسی و ترجمه‌ی این اثر یا قسمتی از آن و استفاده از طرح روی جلد به هر شیوه از جمله: فتوکپی، الکترونیکی، ضبط و ذخیره در سیستم‌های بازیابی و پخش بدون دریافت مجوز قبلی و کتبی از ناشر ممنوع است. این اثر مشمول «قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان ایران» است.

فهرست مطالب

۱۳.....	فهرست جدول‌ها و نمودارها
۱۵.....	پیش‌درآمد
۲۱.....	فصل اول: زمینه‌ی نظری
۲۳.....	مقدمه
۲۵.....	سابقه
۲۵.....	جامعه‌ی احساسی
۳۱.....	جامعه‌ی عقلانی
۳۱.....	مسئله: دیالکتیک عقل و احساس
۵۴.....	عمل سیاسی
۵۸.....	منش سیاسی
۶۱.....	سرمایه‌ی سیاسی
۶۶.....	میدان سیاسی

فصل دوم: کنکاش تاریخی..... ۷۹

سیاست در ایران..... ۸۱

میدان سیاسی در دوران سلطنت رضا پهلوی..... ۸۲

میدان سیاسی در دوران سلطنت محمدرضا پهلوی..... ۸۵

میدان سیاسی در دوران جمهوری اسلامی..... ۸۷

فصل سوم: بررسی عملی..... ۹۹

میدان انتخابات ریاست جمهوری در سال ۱۳۹۲..... ۱۰۱

میدان انتخاباتی..... ۱۰۶

گفتارهای انتخاباتی..... ۱۰۹

پرسش‌های تحلیلی کیفی متون انتخاباتی..... ۱۱۲

متن‌های انتخاباتی فضای مجازی..... ۱۱۴

فصل چهارم: مطالعه‌ی موردی..... ۱۱۹

حلقه‌ی محمدرضا جلالی..... ۱۲۱

بازه‌ی زمانی اول: خمیازه‌ی اسفند..... ۱۳۶

توصیف..... ۱۳۷

تفسیر..... ۱۵۳

تبیین..... ۱۵۸

بازه‌ی زمانی دوم: خلسه‌ی فروردین..... ۱۶۱

توصیف..... ۱۶۱

تفسیر..... ۱۶۶

تبیین..... ۱۶۷

بازه‌ی زمانی سوم: شور اردیبهشت..... ۱۶۸

توصیف..... ۱۷۰

تفسیر..... ۱۷۱

تبیین..... ۱۷۳

بازه‌ی زمانی چهارم: خورشید خرداد..... ۱۷۷

سابقه‌ی پست منتخب ۱۸۲

توصیف ۱۸۹

تفسیر ۱۹۰

تبیین ۱۹۳

نتیجه‌گیری ۱۹۷

محصول همه‌ی فصول ۱۹۹

یادداشت ۲۲۵

مآخذ ۲۳۵

نمایه ۲۳۹

پیش در آمد

تجربه‌ی جهان وجود ما را می‌سازد. چندین دهه پیش‌تر نیست که جهانی دیجیتالی حجم غالب تجربه‌ها را شکل داده است. کافی است به تعداد ساعتی توجه کنیم که روزانه صرف تماشای صفحه‌ی نمایش تلویزیون، کامپیوتر و موبایل می‌کنیم. تنگ‌باری‌ریز گیتی ما را در بر گرفته است. حیران تصاویریم. تمامی ندارند. پیش‌تر نگاه می‌کنیم، تشنه‌تر می‌شویم. گه‌گاه، روی پوست کشیده‌شان دست می‌کشیم و محو می‌شوند. مسحور تصاویر می‌میریم.

زمین را می‌سوزانند؛ درختان را قتل‌عام می‌کنند؛ فایق‌ها در آسمان می‌شکند؛ امواج جنازه‌های متورم کودکان را به ساحل می‌آورند؛ مادران مویه می‌کنند. ما جنبش‌های مجازی راه می‌اندازیم. قرار می‌گذاریم انقلاب کنیم. دست در دست موبایل‌های مان به خیابان می‌آییم. میانه‌ی میدان تصاویر در آغوش مان می‌کشند. خواب‌مان می‌برد. اشباح می‌آیند و ما را می‌ربایند. مردم را منفجر می‌کنند. ما پرچم‌های‌شان را به اشتراک

می‌گذاریم. مردم را گردن می‌زنند. ما تصاویر خشونت را ممنوع می‌کنیم. بیش از خودمان به سلفی‌های مان فکر می‌کنیم. تصاویری منفصل که نه فقط از وجود ما استقلال یافته، بلکه جایی برای عینیت ما باقی نگذاشته‌اند. سلفی فراواقعیت ماست. تصویری شکننده که به شدت برنده است. و رای مجاز و حقیقت است. فوق واقعیتی که مختصات خود را دارد. تصویری که هست و نیست. سلفی خود خیالی ما را به رخ مان می‌کشد. انسان‌هایی که اعتبارشان در بی‌اعتباری‌شان است. گردن کج می‌کنیم و انسانی‌هایی می‌سازیم که دیگر ایستاده نمی‌میرند. سلفی‌های مان عاشق هم می‌شوند. قرار ملاقات می‌گذرانند. ازدواج مجازی می‌کنند. جدا می‌شوند. و پیش چشم شیشه‌ای خدایگان تن می‌کنند و دست به خودکشی آنلاین می‌زنند. باد در غبغب می‌راند. به گوشت گراس فخر می‌فروشیم که یک هزاره ما دوست ندارد. همه‌چیز را راج می‌کنیم. سلیقه‌ی کتاب و موسیقی و فیلم و هنرمان را به دیواری می‌گوییم. نداشته‌ها و نداشته‌های مان را نشان می‌دهیم. مشتری نمی‌آید. حباب مان می‌ترسد. بعد، پشت مانیتورهای مان از تنهایی می‌میریم.

خوب یا بد، این دنیای خیالی ما را به شکل بخواه خودش ساخته است. موجودات بازی‌های کامپیوتری جهانی. جهانی که ماهیت فوق واقعیت دارند؛ انسان‌هایی که می‌توانند با تعبیر خود جهان را تغییر دهند. این کتاب کوچک روایت فراواقعیت انسان‌هایی است که در جهان مجازی سرنوشت سیاسی ایران در میدان انتخابات یازدهمین دوره ریاست جمهوری (خرداد ۱۳۹۲) را رقم زدند. «مقدمه» به بررسی سابقه‌ی مسئله در ادبیات پژوهشی، در قالب دو دیدگاه جامعه‌ی احساسی و جامعه‌ی عقلانی، اختصاص یافته است. بر اساس این دیدگاه‌های تحقیقاتی، «مسئله‌ی پژوهش» صورت‌بندی می‌شود. سپس، رویکرد تنوریک

مطالعه‌ی حاضر و مفاهیم بنیادی آن «درباره‌ی عمل سیاسی» بیان می‌شوند. «سیاست در ایران» به بررسی سابقه‌ی تاریخی موضوع اختصاص دارد. در ادامه، «میدان انتخابات ریاست جمهوری در سال ۱۳۹۲» به تفصیل ترسیم می‌شود. همچنین، نقش «مردم در میدان» و «گفتمان‌های انتخابات» در مباحث جداگانه بررسی می‌شوند. پس از آن، «متن‌های انتخابات در فضای مجازی» می‌آید. سرانجام، «حلقه‌ی محمدرضا جلالی‌پور» در «بازهی زمانی اول: خمیازه‌ی اسفند»، «بازهی زمانی دوم: خلسه‌ی فروردین»، «بازهی زمانی سوم: شور اردیبهشت» و «بازهی زمانی چهارم: خورشید خرداد» بررسی می‌شود. «نتیجه‌گیری: محصول همه‌ی فصول» نیز کلیت کار را نشان می‌دهد.

در خاتمه لازم است از همکاری دوستان در دانشگاه کالیفرنای جنوبی و همراهی دوستان در سرگردان، به‌خصوص آقای محمدباقر حاجیانی، تشکر کنم.